

सन्निवार्य परानीकं राक्षससेनां ॥ २० ॥ प्राणांस्त्यक्त्वा प्राणस्नेहमपित्यक्त्वा विचेष्टतः संतो रामप्रियचिकीर्षया यन्निमित्तं युध्यामः साहतेति व्यर्थोऽयं श्रम इति भावः ॥ २१ ॥
 प्रतिविधास्येते प्रतिक्रियानुष्ठानेनियोक्ष्येते तत्करिष्यामहे ॥ २२ ॥ २३ ॥ दशम्यां पूर्वाह्णे निकुंभिलागमनं ॥ निकुंभिलां चैतं तदाख्यं देवालयं वटदक्षं वा ॥ २४ ॥ जुहव जु
 सन्निवार्य परानीकमब्रवीत्तान्वनौकसः ॥ हनूमान्सन्निवर्तध्वं ननः साध्यमिदं बलं ॥ २० ॥ त्यक्त्वा प्राणान्विचेष्टंतो रामप्रियचिकीर्ष
 वः ॥ यन्निमित्तं हियुध्यामोहतासा जनकात्मजा ॥ २१ ॥ इममर्थं हि विज्ञाप्य रामं सुग्रीवमेव च ॥ तौ यत्प्रतिविधास्येते तत्करिष्यामहे वयं
 ॥ २२ ॥ इत्युक्त्वा वानरश्रेष्ठो वारयन् सर्ववानरान् ॥ शनैः शनैरसं त्रस्तः सबलः सन्यवर्तत ॥ २३ ॥ ततः प्रेक्ष्य हनूमंतं व्रजंतं यत्र राघवः ॥
 सहोतुकामो दुष्टात्मागतश्चैतं निकुंभिलां ॥ २४ ॥ निकुंभिलामधिषाय पावकं जुहवेन्द्रजित् ॥ यज्ञभूम्यां ततो गत्वा पावकस्तेन रक्षसा
 ॥ २५ ॥ हूयमानः प्रज्ज्वालहोमशोणितभुक्तदा ॥ सा चिन्महाशोणिततर्पितः ॥ संध्यागत इवा दित्यः सुतीव्रोग्निः समुत्थि
 तः ॥ २६ ॥ अथेन्द्रजिद्राक्षसभूतये तु जुहावहव्यं विधिनाविधानवित् ॥ दृष्ट्वा व्यतिष्ठंत च राक्षसास्ते महासमूहेषु नयानयज्ञाः ॥ २७ ॥
 इत्यार्षे श्रीरा० वा० आ० यु० द्व्यशीतितमः सर्गः ॥ ८२ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७४ ॥ राघवश्चापि विपुलं तं राक्षसवनौकसां ॥ श्रुत्वा संग्राम
 निर्घोषिं जाववंतमुवाच ह ॥ १ ॥ सौम्यनूनं हनुमता कृतं कर्म सुदुष्करं ॥ श्रूयते च यथाभीमः सुमहानायुधस्वनः ॥ २ ॥ तद्वच्छु कुरु साहा
 य्यं स्वबलेनाभिसंवृतः ॥ क्षिप्रमृक्षपते तस्य कपिश्रेष्ठस्य युध्यतः ॥ ३ ॥ ऋक्षराजस्तथेत्युक्त्वा स्वेनानीकेन संवृतः ॥ आगच्छत्पश्चिमं द्वा
 रं हनुमान्यत्र वानरः ॥ ४ ॥ अथायांतं हनूमंतं ददर्श क्षपतिस्तदा ॥ वानरैः कृतसंग्रामैः श्वसद्भिरभिसंवृतं ॥ ५ ॥ हाव ॥ २५ ॥ होमशोणितभुक् हो
 मार्यमाहुर्त्वेन प्रक्षिप्तशोणितभुक् ॥ अर्चिर्भिः पिनद्धः समृद्धः सुतीव्रोग्निः रक्षोविपत्सूचकः ॥ २६ ॥ महासमूहेषु युद्धेषु नयानयज्ञाः कृत्याकृत्यतत्त्वज्ञाः ॥ २७ ॥ कतक०
 ॥ ७५ ॥ इति रामाभि० रा० वा० यु० द्व्यशीतितमः सर्गः ॥ ८२ ॥ ॥ ३१ ॥ ॥ ३२ ॥ राघवश्चापीति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ श्वसद्भिः सीताविपत्तिस्मृतिजदुःखान्निश्वसद्भिरित्यर्थः ॥ ५ ॥